De Uitvaartkrant™

feiten, fabels & trends

Derde editie

deze krant wordt je aangeboden door Strikt Persoonlijk | Uitvaart naar wens

www.deuitvaartkrant.nl

Persoonlijk afscheid

p. 3

Haar uitvaart werd een viering van haar leven met als onderliggend thema 'verbondenheid'. Dat begon met de...

lees meer op pagina 3

Spreken tijdens de uitvaart

p. 3

Veel mensen kijken op tegen het spreken tijdens een uitvaart. Maar met een paar tips lukt het iedereen zijn of...

lees meer op pagina 3

Laat je inspireren

p. 4 & 5

Twee pagina's vol creatieve, mooie producten en diensten op het gebied van herdenken en afscheid nemen...

lees meer op pagina 4 & 5

Ken uw erfrechten

p. 6 & 7

"In mijn praktijk hoor ik weleens de opmerking 'ik heb geen erfgenamen'. Blijkbaar leeft deze veronderstelling..."

lees meer op pagina 6 & 7

Inhoud

Het gezicht achter de krant 2

Afscheid van een jonge moeder 3

Boekentips 4

Post voor later 5

Erft de koude kant ook? 6

Op de drempel van de kerk 7

Mail & win 8

2 De uitvaartwens van **Anita Witzier**

3 Spreken tijdens de uitvaart

4 Ode op het water

6 Rechten en plichten van de executeur

6 Mag de bank zomaar een rekening blokkeren?

7 Wanneer spreek je over euthanasie?

p. 6 & 7

Leven & Nalaten

Strikt Per·soon·lijk *(specifiek betrekking hebbend op een persoon)*

Wij, Saskia Koffijberg en Esther Laan van Strikt Persoonlijk Uitvaart, zijn 'het gezicht achter' deze krant. Met deze uitgave geven wij aandacht aan de feiten, fabels en trends rondom de uitvaart.

Sinds 2008 verzorgen wij uitvaarten voor mensen met persoonlijke wensen. Ieder mens heeft een leven geleefd, wijsheden vergaard en anderen geraakt. Dit leven belichten, geeft de uitvaart karakter waaruit men troost en inspiratie kan halen.

lief·de·vol *(van liefde vervuld)*
In alle rust en met volle aandacht, begeleiden wij de familie in de week van de uitvaart.

cre·a·tief *(scheppend)*
Samen met de familie creëren wij een afscheid dat recht doet aan de geliefde.

be·wust *(beseffend)*
Afscheid nemen kan maar één keer. De uitvaart bewust ervaren, geeft rust en kracht.

Bekende en minder bekende Nederlanders vertellen over hun uitvaartwensen. Deze keer presentatrice Anita Witzier (52), moeder van twee, bekend van KRO programma's Memories en Liefde voor Later.

door Saskia Koffijberg

"Door naar zijn leven te kijken, kon ik bepalen wat bij hem paste"

Anita Witzier

"Ik kan me voorstellen dat wanneer je in de gelegenheid bent, je je eigen afscheid op schrift zet en deels al organiseert. Maar het zijn je nabestaanden die afscheid nemen, het moet hen troost bieden. Daarom wil ik hen niet teveel opleggen. Persoonlijk vind ik de sfeer op de uitvaart belangrijker dan de details."

"Het afscheid van mijn ouders was totaal verschillend. Bij mijn moeder was het traditioneel, in de kerk met een dominee. Eerlijk gezegd was het heel naar en kil. Mijn vader richtte zich op de organisatie en niet zozeer op de inhoud en ik wilde niemand voor de voeten lopen, dus liet het gaan zoals het ging. Daar heb ik nu spijt van. Bij mijn vader heb ik het anders gedaan. We hebben nooit over zijn uitvaart gesproken, maar door naar zijn leven te kijken, kon ik bepalen wat bij hem paste. Ik koos de muziek, regelde een koets met paarden en terwijl de klokken luidden, liepen we in een stoet door het dorp. We sloten af met een borrel op zijn leven. De dominee speelde ook bij deze uitvaart een rol, maar niet op een dominante manier. Het geheel was veel minder zwaar dan bij mijn moeder."

"Ik ben pragmatisch, mijn voorkeur gaat daarom uit naar cremeren; opgeruimd, klaar. Mijn partner wil liever dat ik begraven word, zodat er een plek is waar hij naartoe kan. Ik vind dat prima; als hij dat wil, dan moet hij het zo regelen. Wat ik absoluut niet wil, is een afscheid in een treurige aula met kleffe cake. Op zo'n dag voel je je al rot, dan kun je beter iets aangenaams organiseren. Bijvoorbeeld in de tuin of in het café, met mooie teksten, een lach en veel eten en drinken. Ze hoeven me in hun speeches niet te sparen, het 'over de doden niets dan goeds', stoort me."

"Hoe mijn uitvaart eruit ziet, hangt mede af van het moment waarop ik ga. De sfeer is totaal anders wanneer ik morgen omval, dan wanneer ik 93 ben geworden en overlijd. Mocht mijn einde voorafgegaan worden door een ziekbed, dan hoop ik dat ik mijn sterven kan aanvaarden. Ik heb het me nooit zo gerealiseerd, maar ik begrijp nu dat door weerstand te bieden je niet kunt leven en dan mis je de mooie, waardevolle momenten. Het leven is kwetsbaar en absoluut niet maakbaar."

Kan het wat Anita wenst?

Een uitvaart kan overal plaatsvinden zolang de eigenaar van de gekozen plek maar akkoord gaat. Steeds vaker kiezen families een persoonlijke locatie voor het afscheid of de condoleance, zoals een oude kapel, een café, tuin of industriële loods. Het is soms even wennen voor de genodigden en het bedienend personeel, maar achteraf kijken de meeste mensen terug op een bijzonder en passend afscheid en blijkt de aanwezigheid van de kist veel minder eng dan verwacht.

Bijzondere locaties rondom Utrecht

Een uitvaart of condoleance hoeft niet per se plaats te vinden in een crematorium of kerk. Hieronder staat een aantal bijzondere, geschikte locaties rondom Utrecht.

Onderwegkerk Blauwkapel ligt in het idyllische Blauwkapel aan de rand van Utrecht, dichtbij Groenekan. Het gotische kruiskerkje uit 1451 biedt plek voor 145 genodigden.

Midden in het Utrechts Landschap ligt de Schaapskooi van Heidestein. De kooi is te huur en met het plaatsen van een open tent op het ruime terrein is het een bijzondere locatie voor een intieme uitvaart.

Het Beauforthuis is een sfeervol, voormalig kerkje uit 1861. Tegenwoordig een informeel theater aan de rand van het bos. Met 150 zitplaatsen, een terras onder de bomen en biologische catering een bijzondere locatie vlakbij begraafplaats Zeist.

De Fabrique, gelegen aan het Amsterdam Rijnkanaal, dichtbij Maarssen, biedt plek voor 50 tot 3.500 genodigden. De verschillende industriële ruimten zijn naar wens in te richten. Parkeergelegenheid en catering zijn goed verzorgd.

Wat zijn jouw uitvaartwensen?

Met slechts een paar antwoorden geef je je nabestaanden een handvat.

Voor meer inspiratie: www.striktuitvaart.nl

Naam: .....

Datum: .....

Handtekening: .....

PLEK aula café kapel tuin kerk .....*

begraven / cremeren*

BLOEM lelie veldbloem roos tulp magnolia ranonkel .....*

CATERING koffie thee fris wijn bier bubbels*

besloten / publiek*

MUZIEK klassiek piano zang live soul pop jazz .....*

massieve - eiken - sobere - rieten - milieuvriendelijke KIST of .....*

* maak je keuze

persoonlijk afscheid

'Schoonheid troost', vanuit die gedachte creëren we samen met de familie een uitvaart die past bij hun geliefde. Zo werd ook afscheid genomen van Leontien, een jonge echtgenote en moeder.

Haar uitvaart werd een viering van haar leven met als onderliggend thema 'verbondenheid'. Dat begon met de afbeeldingskeuze voor de rouwkaart. De man van Leontien koos voor een vakantiefoto: een lange steiger eindigde bij een huisje. De deur van het huisje stond open en symboliseerde zo de oneindigheid van hun liefde.

De verbondenheid met Leontien kwam uiteraard ook terug tijdens de uitvaart zelf. Zo was de locatie een oud theater: een passende plek voor een viering. Haar kist stond in het midden van de zaal, met daarop kaarsen en daarboven een zilveren regen van kleine bloemen. De warmte van de kaarsen maakte dat de bloemetjes licht bewogen, waardoor je ogen telkens naar dit schouwspel getrokken werden.

Leontien hield van het leven, altijd in voor een feestje met bubbels. De opstelling in het theater was daarom niet klassiek, maar met enkele zitjes en statafels, zoals bij een borrel. Bij binnenkomst werd champagne geserveerd aangevuld met Italiaanse hapjes en broodjes. Om Leontien te herdenken, stonden op de tafels foto's uit verschillende perioden uit haar leven met op de achterkant een toelichting. Wanneer iemand wilde spreken, werd er tegen een glas getikt en om stilte gevraagd.

Deze setting was voor iedereen een ontspannen manier van samenzijn waarbij genoeg ruimte was om anekdotes op te halen, te lachen of te huilen. Een passend afscheid van een jonge vrouw, moeder, dochter, zus en vriendin.

Spreken tijdens de uitvaart: tips

Veel mensen kijken op tegen het spreken tijdens een uitvaart. Maar met een paar tips lukt het iedereen zijn of haar verhaal te vertellen.

1) Begin met een verrassende openingszin. Het publiek is verrast, glimlacht of ontspant. Die reactie werkt in jouw voordeel: het is een bemoedigend begin, waardoor het minder spannend is de rest van je verhaal te vertellen.

2) Blijf op twee benen staan. Zodra je gaat wiebelen, wordt ook je ademhaling onrustig. Merk je dat je kortademig wordt, las dan een korte pauze in, neem een slok water of zucht een keer diep en ga rustig verder waar je gebleven was.

3) Spreek overdreven rustig. De akoestiek in kerk of aula is niet altijd optimaal, alleen daarom al is rustig praten nodig. Los daarvan is het publiek verdrietig en komt niet alles wat je zegt even goed binnen, zoals dat tijdens een zakelijke presentatie wel het geval zou zijn. Een truc om rustig te spreken is net iets harder te spreken dan je gewend bent. Zo dwing je jezelf duidelijk te articuleren.

4) Onthoud: het publiek neemt je geen examen af. Iedereen in de zaal leeft met je mee of vindt het dapper dat je daar staat. De luisteraars zijn immers familie en vrienden.

5) Kijk over het publiek heen. Af en toe de zaal in kijken is goed, maar kan je van je stuk brengen. Probeer daarom over het publiek heen te kijken naar de achterwand.

6) Oefen je tekst thuis 3x hardop. Als je dat gedaan hebt, zit de tekst goed genoeg in je hoofd om je ogen af en toe van het papier af te wenden en de zaal in te kijken. Handig is wel je tekst groter en met tussenruimte te printen, zodat je makkelijk kunt zien waar je gebleven bent.

7) Het publiek ziet 10% van je zenuwen. Dit is niet echt een tip, maar wel prettig om te weten.

8) Huilen mag. Hoewel veel mensen dit vooraf als bezwaar zien, is er niemand in de zaal die raar opkijkt van emoties.

ik denk
als het regent
laat ze niet nat worden

en als het stormt
vat ze geen kou

en ik denk ook
dat dat denken
niet helpt

want je wordt nooit meer
nat noch vat je een kou

want het regent
noch waait ooit
meer voor jou

tekst Bert Schierbeek

2 pagina's vol inspiratie:

ode op het water

Vanaf het water in de 'De Notendop' of op de wal brengt Reinier met zijn miniatuur orgel en trompet een ode aan je geliefde. Met bekende klassieke muziek of de door hem samengestelde *funeralgroet*.
Een bijzondere manier voor de uitgeleide in de kerk of aula is samen de 100 kleine klokken te luiden onder leiding van Reinier.

tranen

Iedereen heeft dierbare herinneringen. Brengen deze herinneringen je tranen van verdriet of tranen van geluk? Het maakt niet uit… Elke herinnering is er één om je leven lang bij je te dragen en te koesteren. Juliëtte Schraauwers heeft een emotioneel sieraad ontworpen dat je aan jouw speciale moment doet herinneren. Het water symboliseert de tranen, het druppelvormige glas staat voor helderheid en transparantie. Op deze manier draag je jouw dierbare herinneringen altijd bij je.

verborgen herinnering

Persoonlijke, oude foto's worden op ongebleekt katoen gedrukt. Daarna maakt Puur Anders er sieraden en objecten in bloem- of bladvorm van. De kleur van de foto bepaalt het eindresultaat.

afscheid van een huisdier

Voor de laatste reis van Blub de goudvis, want ook huisdieren gaan eens dood. Als het zover is, kun je dit doosje van Paper Originals gebruiken. Het is een doodskistje van karton, speciaal voor het huisdier van je kind. Vul het doosje met watten of ander zacht materiaal. Leg de goudvis erin. Graaf een kuil in de tuin, stop het doosje erin en dek 'm toe met de uitgegraven aarde. Plak een foto op de 'grafsteen' en steek deze in de grond op de juiste plaats.

candle letter

Schrijf een persoonlijke brief of herinnering aan iemand en rol het papier tot een kaars. Een bijzonder moment van herdenking waarbij de tekst opgaat in licht, warmte en energie.

suikerpot

Bij het zien van deze mooie pot was de eerste associatie 'wat een mooie urn'. Ook al is het eigenlijk een suikerpot van kunstenaar Ben Fiess, het kan wel als kleine urn gebruikt worden.

BOEKENTIPS

Max Velthuijs | **Kikker en het vogeltje**
Een prentenboek over dood, begraven en doorgaan met leven na een verlies. Een prachtig kleuterboek over sterven.

Roek Lips | **Het boek Job**
Nadat Job (18) verdrinkt, beschrijft zijn vader in dit liefdevolle verslag hoe hij omgaat met het verdriet en de leegte.

Vrouwkje Tuinman | **De rouwclub**
Een krachtig boek over een onverwachte dood en de nasleep daarvan.

Hans Peter Roel | **De Vlindertuin**
Troostboek, geschreven voor rouwenden, troostzoekers, troostgevers en hulpverleners. Het is een bijzonder en ontroerend verhaal, dat een diepe indruk achterlaat.

Tim Overdiek | **Tranen van liefde**
Dagboek van een weduwnaar. Nadat een motoragent zijn vrouw omver rijdt, blijft Tim achter met twee jonge kinderen.

knopen

Laat van je eigen dierbare knopen een mooie armband of ketting maken. Een bonte verzameling aan leer geregen knopen met handige, verstelbare sluiting. ByBjor voegt waar nodig knopen uit haar eigen collectie toe.

post voor later

De tijd vliegt, schrijf je eigen geschiedenis. Dit kan met behulp van een professionele schrijver. De met lak verzegelde brief of film kan na je overlijden aan je nabestaanden gegeven worden.

familieboom

OnceUponaTree ontwerpt levensbomen met ieder een eigen verhaal, over waar je vandaan komt en wie je lief hebt. In de blaadjes schuif je foto´s van dierbaren en deze prik je op de boom zoals je wilt. De foto's zijn verwisselbaar. De bomen zijn duurzaam ontwikkeld en voor een deel geproduceerd in de sociale werkplaats van Amsterdam.

dankkaart

Dit moderne bidprentje is mooi om mee te geven als persoonlijke herinnering na afloop van de uitvaart of om een aantal weken later na te sturen. De opmaak wordt in overleg met de familie bepaald, daarna maakt Strikt Persoonlijk Uitvaart er een passend geheel van. Het kan geleverd met zwart mapje (zoals op de foto) of met een envelop. Dit voorbeeld bestaat uit 8 vlakken, dit kunnen er ook 6 of 4 zijn, al naar gelang de wens.

workshop

Een aantal keer per jaar organiseren wij de workshop Uitvaartwensen, feiten & fabels. Aan de hand van een werkboek vertellen we stapsgewijs wat er in de week van de uitvaart gebeurt, wat de mogelijkheden zijn en waar je op kunt letten. Dit werkboek is persoonlijk en kan na afloop waar nodig verder worden ingevuld. *Meer informatie is te vinden op onze website: www.striktpersoonlijkuitvaart.nl*

hemelswit

Dit lichtsymbool is geïnspireerd op het Griekse drama van Lysistrata van Aristophanis. De vrouwen waren de oorlog zat en dwongen de mannen te tekenen voor vrede, om zo hun 'nest' te beschermen. Deze hemelse nesten van Ans Bakker zijn zowel te koop als te huur voor de aankleding tijdens het opbaren of de ceremonie.

rozenzee

De kist in dit voorbeeld staat op twee bielzen van 10 cm hoog. Om en onder de kist zijn rozenblaadjes gestrooid. Zo lijkt de kist te 'drijven' in een zee van rozen.

ballonnen

Een mooi ritueel bij het graf of na de crematie: het loslaten van een aantal ballonnen. Leverbaar in vele tinten.

lichtjes

Gekleurde stompkaarsen, windlichtjes of drijfkaarsen, allemaal dragen ze bij aan de sfeer van de uitvaart. Het aansteken ervan kan een mooie opening zijn van het afscheid.

Ken uw erfrechten

Joline Kronenburg-de Jonge is werkzaam als kandidaat notaris familierecht en estate planner bij Van Benthem & Keulen advocaten & notariaat in Utrecht. Op deze pagina gaat ze in op erfrechten en plichten.

Wie zijn uw erfgenamen?

Joline Kronenburg-de Jonge: "In mijn praktijk hoor ik wel eens de opmerking: 'ik heb geen erfgenamen'. Blijkbaar leeft deze veronderstelling als je geen kinderen, echtgenoot, ouders, broers of zussen hebt, maar... niets is minder waar. Als er geen testament is gemaakt door de overledene zijn er wel degelijk erfgenamen. De wet regelt het als volgt: de eerste groep van erfgenamen bestaat uit de echtgenoot (en dus niet de samenwonende partner!) en de kinderen. Indien een kind eerder dan de ouder is overleden, treden zijn kinderen in de plaats (lees: de kleinkinderen), dit noemt de wet 'plaatsvervulling'.
Als er geen erfgenamen in deze groep zijn, dan komt de tweede groep aan bod, te weten: ouders, broers en zussen. Ook hier geldt de plaatsvervulling.
Na de tweede groep, gaan we verder omhoog in de stamboom, naar de grootouders en hun (klein)kinderen. Dit zijn de ooms, tantes, neven en nichten van de overledene. Deze groep gaat door tot in de zesde graad (achterneven en -nichten en hun kinderen). Als ook in deze groep niemand erft, dan bepaalt de wet dat de Staat erft."

"De conclusie: er is altijd wel een erfgenaam. De vraag is echter of de erfenis terechtkomt bij de juiste personen. Omdat het zoeken naar erfgenamen soms een langdurige en daarmee kostbare kwestie kan zijn, is het aan te raden de erfgenamen met naam en toenaam in een testament te noemen. Wanneer de erfgenamen benoemd zijn, is het goed te bepalen wie de zaken moet regelen na het overlijden (de executeur testamentair)."

Erft de koude kant ook?

"Een schoonkind is nooit vanzelf erfgenaam. Soms krijgt het indirect wel iets mee uit de erfenis, namelijk als het kind dat erft getrouwd is in gemeenschap van goederen of zelf niets in zijn huwelijksvoorwaarden heeft opgenomen over erfenissen en schenkingen die hij krijgt. Vaak is het de bedoeling van ouders dat de erfenis alleen bij de eigen kinderen terecht komt. In een testament is te regelen dat de erfenis alleen toekomt aan de eigen erfgenamen. Dit is een uitsluitingsclausule. Als uw erfgenaam zou gaan scheiden, dan hoeft niet de helft van de erfenis afgestaan te worden aan de ex-echtgenoot. Een stap verder gaat het als u regelt aan wie uw erfenis moet toekomen als uw eigen erfgenaam overlijdt. Dat is namelijk mogelijk, we noemen dat een tweetrapsregeling. U bepaalt dat de eerste trap erft (bijvoorbeeld uw kind) maar u bepaalt gelijk al wie de tweede trap is: bijvoorbeeld de kleinkinderen, en als die er niet zijn uw andere kind(eren). Op deze manier ontneemt u uw erfgenamen de mogelijkheid om zelf in een testament te bepalen hoe de erfenis verder doorerft. Deze regeling wordt vaak gebruikt in tweede huwelijken/samengestelde gezinnen of het vererven van familievermogen. Deze regeling vergt maatwerk. Een notaris zal dit alleen doen, nadat hij alle fiscale consequenties met u heeft besproken."

Tip:
Laat iedere vijf jaar je testament controleren en updaten.

Vrijstelling schenkbelasting 2013

Kind (per jaar) € 5.141
Kind (1x vrijstelling 18-40 jr) € 24.676
Kind (1x vrijstelling als bijdrage aan eigen woning/studie) € 51.407 *
Overige verkrijger (per jaar) € 2.057

Vrijstelling erfbelasting 2013

Partner/echtgenoot	€ 616.880**
Kind	€ 19.535
Invalide kind	€ 58.604
Kleinkind	€ 19.535
Ouder	€ 46.266
Overige verkrijger	€ 2.057

** vanaf 1 oktober 2013 wordt de vrijstelling (eigen woning) tijdelijk verhoogd naar € 100.000.*

*** de waarde van een nabestaandenpensioen wordt nog van deze vrijstelling afgetrokken*

Belastingtarieven 2013

Over het meerdere bovenop de genoemde vrijstellingen is erf- en schenkbelasting verschuldigd op basis van de volgende tarieven:

Verkrijging tussen 0 en € 118.254 :
kinderen: 10%
kleinkinderen: 18%
overig: 30%

Verkrijgingen boven € 118.254 :
kinderen: 20%
kleinkinderen: 36%
overig: 40%

Rechten en plichten van de executeur

Joline vertelt verder "Het is niet altijd fijn om executeur te zijn. De taak van de executeur is eenvoudig gezegd: het beheren van de nalatenschap. Omdat geen mens hetzelfde is, is ook geen nalatenschap hetzelfde. Voor beheren van een nalatenschap zijn dus ook iedere keer andere werkzaamheden nodig . In het algemeen geldt dat de executeur alles zodanig voorbereidt dat de erfgenamen zelf kunnen overgaan tot verdelen. Het doen van de lopende betalingen valt hier bijvoorbeeld onder. De executeur mag alleen zelfstandig spullen verkopen als dat direct nodig is om de schulden van de nalatenschap te betalen, anders heeft hij hiervoor altijd de medewerking van de erfgenamen nodig. Tevens is hij verantwoordelijk voor de aangifte inkomstenbelasting en erfbelasting en is hij zelfs hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de erfbelasting. Bij een eenvoudige nalatenschap duurt dit ongeveer een jaar. De executeur krijgt onder andere te maken met:

- het goed informeren van de erfgenamen en in dat kader zo snel mogelijk een overzicht maken van de bezittingen en schulden;
- de onderlinge verhoudingen tussen de erfgenamen. Soms is het nodig dat hij daarbij de processen strak begeleidt;
- schuldeisers. Als de nalatenschap positief is, is dat eenvoudig. Als dat niet zo is, dan gelden heel andere regels en kan de in het testament benoemde executeur niet aan de slag gaan, voordat hij precies weet wat de regels zijn;
- het afleggen van verantwoording aan schuldeisers en erfgenamen;
- de keuze, samen met de erfgenamen, voor het al dan niet verkopen van huis, inboedel of effecten."

"De erfgenamen lijken steeds meer eisen aan de executeur te stellen. Gezien zijn wettelijke takenpakket is dat ook niet zo gek. Hij moet financieel inzicht hebben, fiscaal kennis van zaken en daarnaast met gevoel voor alle betrokkenen de processen goed begeleiden."

"In mijn praktijk merk ik dat steeds vaker gekozen wordt voor een externe, onafhankelijke executeur. Dat dit gebeurt, is niet verwonderlijk. De erfgenaam die ook executeur is, heeft tenslotte twee petten op en dat kan belangenverstrengeling met zich mee brengen. Als u benoemd bent tot executeur: weet dat u deze taak niet hoeft te accepteren. Vooraf goed inventariseren wat van uw verwacht wordt, kan daarbij helpen. Wanneer u nog geen executeur heeft benoemd: verplaats u eens in de positie van uw erfgenamen en bedenk waar zij na uw overlijden behoefte aan hebben. U kunt dat regelen in uw testament."

4 vragen aan de erfrechtadvocaat

Annelies van Solinge is vennoot bij Van Benthem & Keulen advocaten & notariaat in Utrecht. Als advocaat familie- en erfrecht geeft zij antwoord op vragen betreffende de erfenis.

Wat kan ik doen als ik vind dat de executeur zijn werk niet goed doet?

"Als u vindt dat het werk niet goed gedaan wordt, moet u dat allereerst bespreken met de executeur. Wellicht is er een verklaring voor de wijze waarop hij zijn werk doet. Blijft u ontevreden, dan kunt u, als u erfgenaam bent, de kantonrechter vragen de executeur te ontslaan op grond van "gewichtige redenen". Zo'n procedure kan de nodige tijd in beslag nemen en de afwikkeling van de erfenis ophouden. Daarom is het belangrijk dat de overledene bij het opstellen van het testament waarin hij een executeur benoemt, goed bedenkt of de persoon in kwestie voldoende capabel is en of hij tot een goede samenwerking met de erfgenamen in staat is."

Ik merk dat er spullen uit huis van moeder zijn gehaald direct na haar overlijden. Mag dat?

"Erfgenamen mogen alleen samen beschikken over spullen uit de erfenis en alleen samen zaken weghalen uit huis. Spullen voortijdig weghalen kan gezien als een daad van zuivere aanvaarding van de erfenis, waarbij de erfgenaam een eventueel negatief saldo uit eigen middelen moet voldoen."

Volgens mij heeft mijn broer tijdens het leven van vader veel meer van hem gekregen. Kan ik daar wat aan doen?

"Of er iets aan te doen is hangt af van hoeveel er is weggegeven en hoeveel er nog over is. Als u vermoedt dat flinke bedragen zijn geschonken, laat u dan informeren over de legitieme*: u kunt daarmee soms een deel van wat is weggegeven terughalen." *helft van het wettelijk deel

Ik denk dat tante niet wist wat ze deed toen ze haar testament maakte. Is het testament wel geldig?

"Het testament kan vernietigd worden als aangetoond wordt dat tante niet 'wilsbekwaam' was op het moment dat het testament werd opgesteld. Het is niet gemakkelijk dat aan te tonen, want de notaris heeft de taak te checken of wat hij voor tante opschrijft wel de werkelijke wil is van tante. Er moet de notaris wel heel veel ontgaan zijn, wil een beroep op wilsonbekwaamheid slagen, maar uitgesloten is het zeker niet."

6 veelgestelde vragen aan de notaris

Joline Kronenburg-de Jonge is werkzaam als kandidaat notaris familierecht en estate planner bij Van Benthem & Keulen advocaten & notariaat in Utrecht. Zij geeft antwoord op zes veel gestelde vragen rondom de afwikkeling van de nalatenschap.

Wat is een Verklaring van Erfrecht en waarom is het nodig?

"De verklaring van erfrecht is een akte, opgesteld door een notaris, waarin staat wie de erfgenamen zijn. Een bank zal na het overlijden van de rekeninghouder naar deze verklaring vragen om de simpele reden dat ze zeker willen weten dat ze geld overmaken naar de personen die daar ook recht op hebben. Hetzelfde geldt bij de verkoop van een huis, de makelaar wil ook zekerheid. In de verklaring staat wie mag handelen namens de erfgenamen. Vaak krijgt één van de erfgenamen een volmacht. Ook kan de overledene een executeur hebben benoemd, die in ieder geval de eerste handelingen (zoals betalingen) mag verrichten. De executeur staat dan ook in de verklaring genoemd."

Is een verklaring van erfrecht altijd nodig?

"Niet altijd, maar wel steeds vaker. Sommige banken hebben als richtlijn dat als er een langstlevende echtgenoot is en er kan worden aangetoond dat de overledene geen testament heeft, bij dit eerste overlijden geen verklaring van erfrecht nodig is. Echter, overlijdt de overgebleven partner ook, dan zal de bank om de verklaring van erfrecht vragen van zowel de ene als de andere partner. Als een ongehuwde overlijdt, zal altijd de verklaring van erfrecht worden gevraagd. Bij de verkoop van een huis is een dergelijke verklaring altijd nodig. Uiteindelijk zal voor vrijwel iedereen die overlijdt een verklaring van erfrecht nodig zijn, de vraag is alleen bij een getrouwd echtpaar of je dat al direct bij het eerste overlijden doet of pas bij het tweede overlijden. Ik begrijp dat mensen dit soort zaken, die vervelend zijn en alleen maar geld kosten, het liefst uitstellen. Vaak blijkt echter wel, dat als een nalatenschap na jaren alsnog geregeld moet worden, het allemaal moeilijker kan zijn geworden vanwege veranderde omstandigheden of dat het fiscaal beter had gekund als direct na het overlijden al actie was ondernomen."

Wat moet men na het overlijden nog meer bij de notaris regelen?

"Men moet niks. Erfgenamen kunnen zelf het huis verkopen, lopende rekeningen voldoen, abonnementen opzeggen, het huis leeghalen, de inboedel verdelen en de belastingaangiften voor de inkomstenbelasting en de erfbelasting doen. In sommige gevallen moet een notariële akte gemaakt worden, waarin wordt geconstateerd hoe de nalatenschap uiteindelijk is verdeeld. Dit moet bijvoorbeeld als minderjarigen erven of als een erfgenaam onder curatele is gesteld, maar ook als dit als verplichting in het testament stond. Mijn advies is - ook als een notariële akte niet verplicht is - goed vast te stellen hoe de erfenis is verdeeld. Dan is altijd te achterhalen wat ieders rechten en plichten zijn. Wat altijd belangrijk is, is dat aangifte voor de erfbelasting binnen vijf maanden na het overlijden gedaan wordt, anders gaan de erfgenamen rente betalen over de te betalen belasting. Als alles afgerond is, kan men zelf de opbrengst verdelen."

Wanneer komt een notaris hoe dan ook aan bod?

"Als het complex wordt, bijvoorbeeld omdat er ruzie is binnen de familie of als de overledene een eigen bedrijf had. Mijn ervaring is dat de neutrale rol van de notaris, met al zijn kennis en ervaring over de financiële, fiscale en emotionele aspecten van de afwikkeling van de nalatenschap, (dreigende) ruzies in de kiem kan smoren of begeleiden. Een ingewikkelde aangifte voor de erfbelasting kan ook reden zijn, evenals gedane schenkingen. In de praktijk merk ik vaak dat kinderen niet op de hoogte zijn van wat de ouders hebben gedaan om de erfbelasting te beperken. Er zijn veel fiscale voordelen te behalen door een notaris in te schakelen, je doet jezelf tekort door die mogelijkheden niet te benutten. Tevens merken we dat er steeds vaker nalatenschappen zijn die een negatief saldo hebben. Ook daar is de informatie van de notaris noodzakelijk."

Mag een bank na overlijden een lopende rekening afsluiten?

"Iedere bank heeft eigen richtlijnen hoe ze omgaan met de rekening na het overlijden van de rekeninghouder. Vaak is dat onafhankelijk van het saldo op de rekening. Meestal blijft een "en/of rekening" gewoon beschikbaar voor de nog in leven zijnde rekeninghouder. Een rekening die op één naam staat zal pas worden opgeheven of worden vrijgegeven aan de erfgenaam, nadat er een verklaring van erfrecht is. Ik merk dat hierover bij erfgenamen geregeld enige frustratie ontstaat. Daar is maar één remedie op voor de toekomst; controleer zelf bij uw bank hoe uw bank omgaat met het overlijden: u helpt uw erfgenamen daarmee."

Ik heb al een volmacht gegeven, wat gebeurt er bij mijn overlijden?

"Een volmacht die geregeld is bij de bank geldt alleen voor die betreffende bankrekening. Een notariële volmacht kan meer omvatten, zoals het verkopen van het huis of het opzeggen van de huur: u bepaalt zelf exact hoe u wilt dat de dingen gaan als u dat zelf niet meer kunt regelen. Maar…vrijwel alle volmachten vervallen door het overlijden. De gevolmachtigde heeft dan niets meer te zeggen, de erfgenamen of de executeur nemen het over. Het is belangrijk dat deze functies op elkaar zijn afgestemd."

Wanneer spreek je over euthanasie?

Het schriftelijk vastleggen van de wensen ten aanzien van een medische behandeling en het levenseinde kan middels wilsverklaringen. Er bestaan verschillende wilsverklaringen: het behandelverbod en het euthanasieverzoek. Echter, het hebben van een wilsverklaring betekent niet dat die wens te allen tijde nageleefd wordt. Dat is iets wat men zich niet altijd realiseert.

Het behandelverbod is wettelijk geregeld in de WGBo (Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst). Voor iedere behandeling moet toestemming gegeven worden door de patiënt. Het behandelverbod is afdwingbaar en dus een echt verbod. Wanneer men zelf niet meer kan aangeven een bepaalde behandeling niet te willen (zoals reanimatie, beademing of kunstmatige voeding), is het vooraf opgestelde behandelverbod leidend. Een gevolmachtigde kan de arts in die situatie wijzen op het behandelverbod. Dit is nodig omdat slechts 4 van de 10 artsen op de hoogte zijn dat het behandelverbod ook nageleefd dient te worden.

Het euthanasieverzoek is echter altijd een verzoek dat de arts mag weigeren. In de praktijk blijken artsen niet altijd in te gaan op het schriftelijk vastgelegde verzoek wanneer iemand niet meer wilsbekwaam is. Hoewel de wet 'het wilsbekwaam zijn' niet als criterium stelt, kan het betekenen dat de euthanasie niet wordt toegepast in geval iemand door ziekte of geheugenverlies niet meer kan bevestigen inderdaad euthanasie te wensen.

Het verschil tussen behandelverbod en euthanasie.

Bij een behandelverbod staakt de arts het medisch handelen om iemand beter te maken. Bij euthanasie wordt het leven opzettelijk beëindigd door het toedienen van een dodelijk middel via een injectie of infuus (euthanasie) of door het drinken van een aangereikte dodelijke drank (hulp bij zelfdoding). De arts wordt in geval van euthanasie vrijgesteld van strafvervolging als bij toetsing achteraf blijkt dat is voldaan aan de zorgvuldigheidscriteria. Het bespreken van de wilsverklaringen met de arts en je naasten is heel belangrijk.

Palliatieve sedatie

Een term die verwarrend werkt rondom het beëindigen van een leven, is 'palliatieve sedatie'. Dit is een medische beslissing van de arts wanneer er geen behandelmogelijkheden meer zijn bij ernstige, niet meer behandelbare symptomen en er een maximale levensverwachting is van twee weken. De arts geeft een sterk werkend slaapmiddel in een infuus en de voeding en vochttoediening worden gestaakt. Het overlijden wordt niet bespoedigd, maar het natuurlijke beloop wordt afgewacht. Het leven wordt niet actief beëindigd en derhalve is er geen sprake van euthanasie.

Voor meer informatie: www.nvve.nl

Uitvaartkosten

Omdat de kosten van een uitvaart nauw samen hangen met de persoonlijke wensen, is het niet zo eenvoudig te zeggen wat een uitvaart kost. Blijf je thuis of ga je naar een rouwcentrum? Kies je voor begraven of cremeren? Is een rouwauto voldoende of wil je graag volgauto's?
Alle keuzes brengen kosten met zich mee. Grote kostenposten zijn advertenties in dagbladen en de catering na afloop van de uitvaart.

Onze prijsopbouw is helder; 1 + 2 = 3.
1 : onze dienstverlening, hiervoor hanteren we een vast tarief
2 : producten en diensten van derden
3 : optelsom van 1 & 2

Strikt Persoonlijk Uitvaart is onafhankelijk en heeft geen belang bij de keuzes die gemaakt worden. Gemiddeld kost een persoonlijke uitvaart € 8.500,-. De Consumentenbond adviseert zelf te sparen voor een uitvaart. Mocht een verzekering een geruststellende gedachte zijn, overweeg dan een kapitaalverzekering. Met dat geld kan makkelijker uiting gegeven worden aan de wensen omdat je niet vast zit aan een pakket met diensten en producten. Heb je reeds een uitvaartpolis, ga dan na of deze dekkend is voor je wensen.

Op de drempel van de kerk

Steeds minder mensen hebben een kerkelijke binding, maar dat betekent niet dat men in tijden van verdriet en ontreddering geen vragen stelt die te maken hebben met spiritualiteit en het gevoel dat er 'iets overstijgends' gebeurt. Nabestaanden die op zoek zijn naar antwoorden, naar een kader, kunnen troost en inzicht vinden in de woorden van een dominee of pastoor. Annegien Ochtman-de Boer, theoloog en ritueelbegeleider, werkt, zoals ze zelf zegt, rond de drempel van de kerk. Op een lichte manier wordt indien gewenst invulling gegeven aan geloof of levensbeschouwing. Samen met de nabestaanden zoekt ze naar woorden die passen, met of zonder een vleugje spiritualiteit. De bijbel speelt, eventueel naast andere bronnen, soms een rol, afhankelijk van de wensen van de familie.

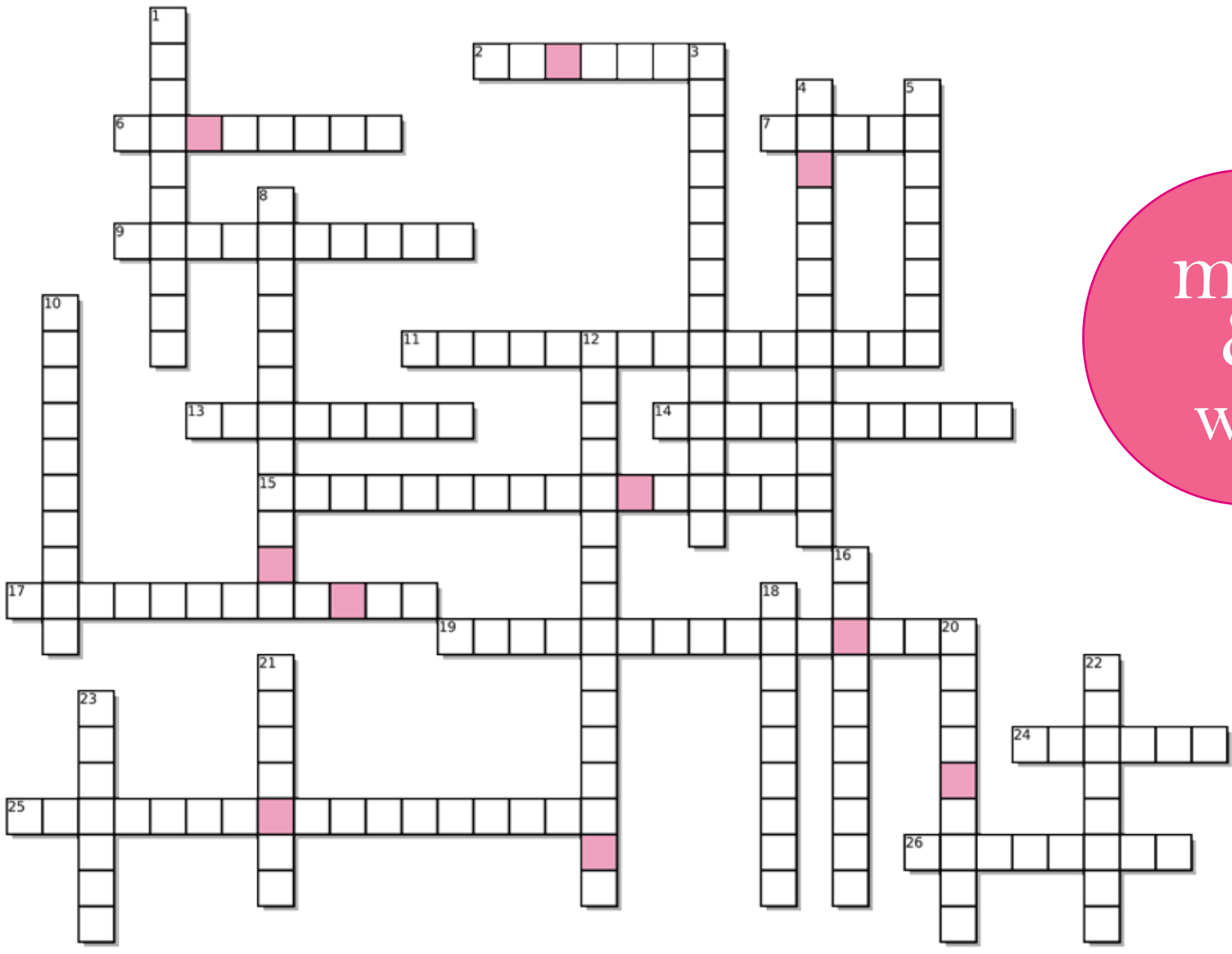

mail & win

Vul de namen van de sponsoren in en maak met de roze letters het woord dat de onderstaande zin afmaakt:

Geef je nabestaanden _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Mail de oplossing voor 1 december 2013 naar redactie@deuitvaartkrant.nl & maak 2x kans op een persoonlijke foto op canvas; afmeting 60 x 90 cm. De tegoedbon wordt verzonden naar de winnaar.

Met dank aan **www.herinneringenoplinnen.nl**

Over de uitslag wordt niet gecommuniceerd.

De sponsoren van De Uitvaartkrant:

speciale dank aan Van Benthem & Keulen advocaten & notariaat. **www.vbk.nl**

1. Deze industriële loods aan de rand van de stad biedt verschillende, mooie ruimten. **www.defabrique.nl**

2. Gespecialiseerd in tijdelijke grafmarkering, met tekst en foto. **www.haitsma-engraving.nl**

3. Fotograaf Rebke Klokke is gespecialiseerd in portretten en sfeerreportages. **www.arebkeoriginal.nl**

4. De tijd vliegt: vertel je verhaal, verbeeld je gedachten en schrijf je geschiedenis. **www.postvoorlater.nl**

5. Een oud klooster als locatie voor een uitvaart of condoleance, naast de Nicolaaskerk en dichtbij crematorium Noorderveld. **www.lantaern.nl**

6. Een prachtige kerk in hartje Utrecht, in te richten naar wens voor zowel een formeel als informeel afscheid. **www.janskerkutrecht.nl**

7. Eigentijdse, massief houten kisten, al dan niet zelf te beschilderen. **www.tombagrafkisten.nl**

8. Een voormalige kerkje uit 1861, nu een sfeervol, informeel theater aan de rand van het bos. **www.beauforthuis.nl**

9. Voor natuurlijk afbreekbare hemden, wades en wikkelkleden van zijde, katoen en linnen. **www.wikkelgoed.nl**

10. Reinier speelt in de grachten van Utrecht op zijn zelfgemaakte muziekboot de mooiste odes aan je geliefde. **www.muziekboot.nl**

11. Een jonge boom, gekweekt op de vruchtbare bestanddelen van de as. Een natuurlijke manier om een herinnering wortels te geven. **www.rememberingreen.nl**

12. Bijzondere, eigentijdse kisten voor een bijzonder moment. Persoonlijk, handgemaakt en milieuvriendelijk. **www.bijzonderekisten.nl**

13. Een gilde van jonge dragers. Met gevoel voor traditie zetten zij 'schouderdragen' terug op de kaart. **www.ferentes.info**

14. Annegien Ochtman-de Boer is theoloog 'rond de drempel van de kerk'. **www.ritualiter.nl**

15. Pauline verzorgt door heel Nederland de thanatopraxie (lichte balseming) aan huis of in een uitvaartcentrum. **www.hq-thanatopraxie.nl**

16. Een monumentaal kruiskerkje waar hemel en aarde elkaar lijken te raken en mensen al 560 jaar lief en leed met elkaar delen. **www.onderwegkerkblauwkapel.nl**

17. In tijden van rouw kunnen bloemen, kleuren en geuren herinneringen tot leven brengen. **www.moodsbysarah.nl**

18. Nabestaanden begeleiden zelf de loopkoets richting kerk of graf. Waardig. Stil. Mooi. **www.loopkoets.nl**

19. Steentje voor steentje een grafsteen maken. Michelle creëert het met of voor nabestaanden. **www.memoriesmozaiek.nl**

20. Herinneringen moet je koesteren. Tamara schildert dierbare voorwerpen, voor of met u. **www.koesterij.nl**

21. Een betaalbare cateraar met gevoel voor smaak en sfeer. **www.tidbits.nl**

22. Op een betrokken, discrete manier maakt Cinevida videoregistraties en portretfilms van u en uw geliefden. **www.cinevida.nl**

23. Warm en waardig afscheid voor overleden kindjes. Amelius maakt kleding en kindermandjes op maat. **www.amelius.nl**

24. Een Utrechtse steenhouwerij die handwerk levert en hakt volgens oude ambacht. Persoonlijke wensen en ideeën vormen het uitgangspunt. **www.steenhouwerij-jansen.nl**

25. Het unieke van de vingerafdruk gevat in een sieraad. **www.goldenfingerprint.nl**

26. Radboud Spruit ontwerpt en bouwt handgemaakte, milieuvriendelijke grafkisten. **www.grafkist.nl**

Tekst & vormgeving : Saskia Koffijberg | Relatie & sponsoring : Esther Laan © De Uitvaartkrant 2013